

Pa100

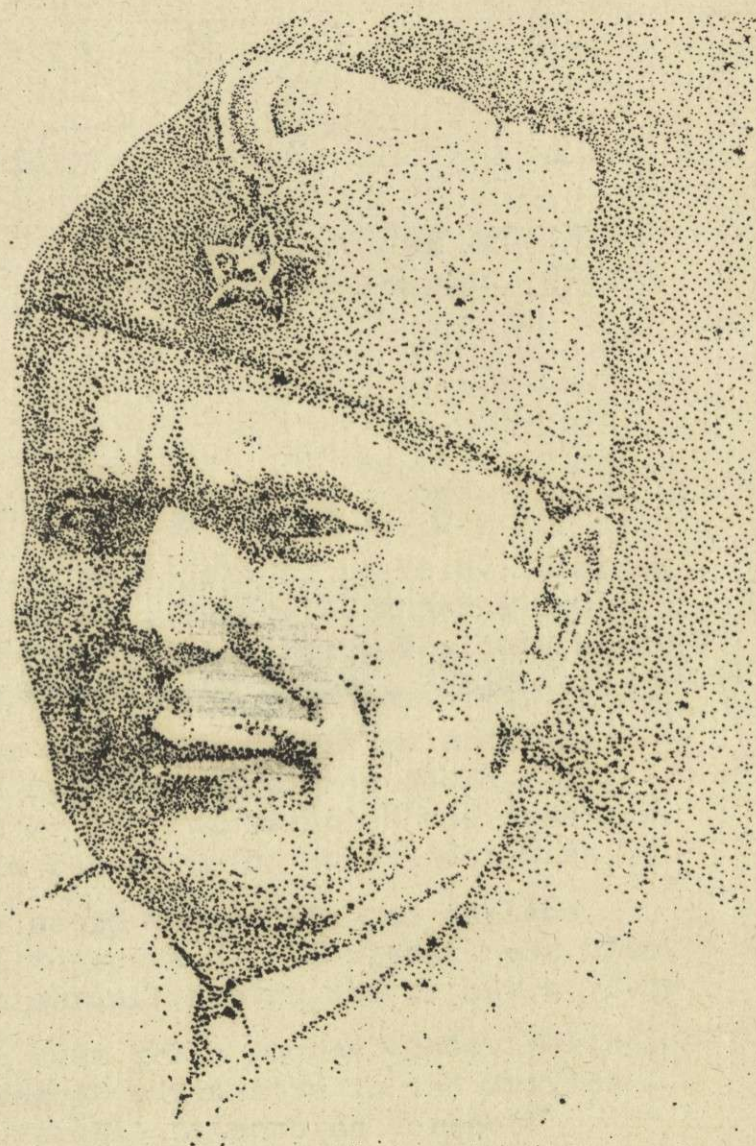

MATAJUR

GLASILO XXXII. DIVIZIJE NOV IN POJ
LETO I. - 1. JANUARJA 1944 - ŠT. 3

PREDSEDNIK VLADE, MARŠAL TOVARIS

Tito

VRHOVNI KOMANDANT NOV IN POJ !

RECEIVED JULY 1894

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

MATAJUR

GLASILO XXXII. DIVIZIJE NOV IN DOJ
LETO I. - 1. JANUARJA 1944 - ŠTEV. 3

P U N T

In zbira vojska se iz Volč, Tolmina,
iz Ľadrov, Rutov, od beneške meje,
iz Kamna, Loma, Dolj, Temljin, Modreje,
iz Kneže, Roč, Smasti, Poljubina.

Kar jih imela moških je družina,
je dala jih, kot daja deblo veje.
In ko jih Ivan Gradnik vse prešteje,
jim reče: "Da bo prosta domovina,
da se za vedno ječa nam odklene,
da tujec ne bo več vladal naše hiše,
in skrunil sestre nam in hčere, žene,
da naša kri z grobov očetov zbriše
sramoto suženjstva in vso krivico -
tovariši! Za mano! Na Gorico!"

(I. Gradnik)

Tovariš

RUDI!

"Življenje je zlato, s katerim se plačuje svoboda!" nam kliče sveža gomila sivega skalovja med trnjevim vejevjem tam nekje v gorah slovenske Bečeje.

Junak, ki počivaš v skromnem grobu si postal svetel vzgled vsem borcem naše zmagovite, slavne armade, ko si pokazal, kako prezira smrt dolgoletni borec za pravice svojega trpečega ljudstva. Kot sin proletarca si okusil vso krutost nečloveškega izkoriščanja, vso grenkobo življenja. Tvoje pošteno čutenje z vsemi zatiranimi te je uvrstil med nepopustljive bojevnike za pravice izkoriščanih. Postal si zvest član in neumoren delavec Komunistične Partije Jugoslavije. Tvoja junaška smrt, največja in poslednja žrtev dokazuje, kako visoko si cenil svoje svete cilje, dokazuje neomajno zvestobo Partiji in trpečemu ljudstvu. Kamorkoli te je pripeljala borba, povsod si kot je klen partijec, neugnani glasnik proletarcev podžigal revolucionarnega duha, povsod pokazal delovnim množicam pot boja proti izkoriševalcem.

Ko si prišel v bratsko Srbijo, si s srbskim delavcem nosil za sivimi stenami tovarn vso težo izmозgavanja. V svoji trdni proletarski zavesti si zaživel z njim, z njim trpel, se boril in koval železno enotnost delavskega razreda. Pokazal si, kako se bori slovenski delavec, prekaljen v smrtonosnem ognju neusmiljenega boja ramo ob ramo s

svojimi razrednimi in narodnimi brati. Že takrat, ko je jugoslovanska gospoda sejala šovinizem in mržnjo med jugoslovanske narode, si s tesnim sodelovanjem s poštenim, a takrat zatiranim jedrom zidal zdrave, trdne temelje južnoslovanske skupnosti, ki so rodili tako zdrave plodove v današnji narodno osvobodilni borbi.

Kot kaži pot izkoriščenega razreda si bil eden prvih, ki so s svojim svetlim vzgledom povedli v boj ljudske množice. Stopil si v partizane, zamenjal besedo s puško. Oborožena borba je postala tvoje najsvetejše dejanje in dolžnost. Gradil si vojsko in rasel z njo. Živel si poln boja, borben duh in neutešljiva volja sta žarela s tvojih lic, besed, dejanj. Tvoj vzgled v dejanjih, tvoje besede polne zanesa so bile tvojim soborcem v najtežjih trenutkih močna duhovna opora, izkatere so črpali novih moči in navdušenja za borbeni polet.

Bogat na neprecenljivih izkušnjah v svojem delu ter boju si priskočil primorskemu ljudstvu napomoč v trenutku, ko je poln energije, poln borbene volje v svoji zdravi politični zavesti dvignil uporno pest.

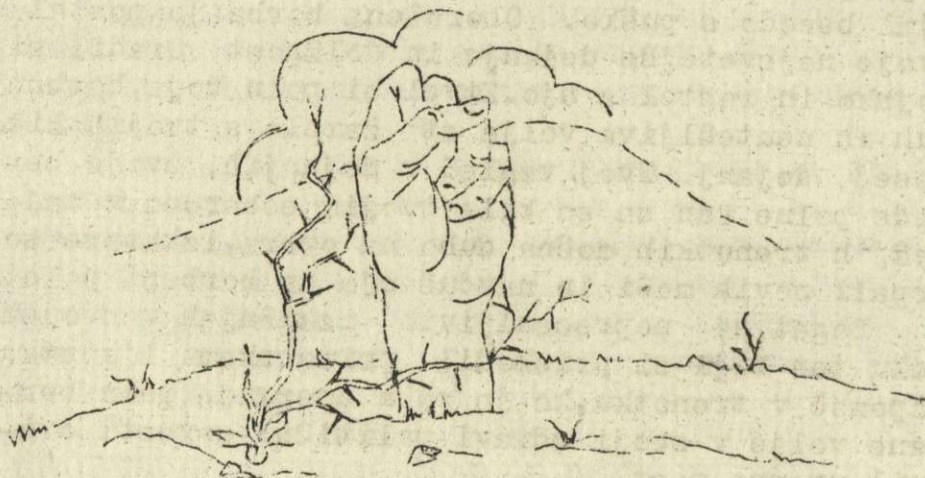
Kdo te ne pozna, naš Rudi Brkinc, ljubljene predanega prebivalstva v kraških Brkinih, po katerih si si nadel ime. Kdo bi te ne poznal kot neustrašenega komuniste, člana Pokrajinskega komiteta KPS za Primorsko. Neizbrisljiv spomin si vtisnil vsem borcem XXXII. divizije. Bil si kremenit temelj naših edinic, njih duhovna opora ter politični vodnik.

Kot politkomisar divizije si živel z borci, z njimi delil najtežje napore. Sredi tvojega življenja, v trenutku, ko si postari navadi s svojim vzgledom v prvih vrstah borcev krepil odporno silo v premagovanju težav in udarjanju po sovraž-

nihu si se sirtno zalet zgrudil na gundo, katero si osvobajal.

Ne strašijo nas žrtve. Vzglel junakov pa nas spodbuja. Še krepkeje smo stisnili pesti v hrepenju po maščevanju. Pestoterili bomo našo borbenost, napadali brezobzirno, smelo, samo da maščujemo tebe, tovariš Rudi!

(Vasja, politkomisar divizije)

N O V O Ž I V L J E N J E !

Prijatelj, poglej globlje! Ali ne vidiš, odkod te nove sile? Življenje se drami v nižavah, ki so spale. Oči se odpirajo iščejo moči, roke se iztegajo, iščejo ciljev. - Kaj zato, če prihaja pomlad v viharju in povodnji! Iz te črne naplavin bo vzknila bujna rast! (I. Cankar.)

VSEM BORCEM ZA PRAVICO -- ZMAG POLNO NOVO LETO !!!

Še težke naloge imamo pred seboj. Sovražnik je še močan. Fašistična zver, čeprav v agoniji, si bo prizadevala, zadati nam težave, še nam zalati žalosti, da nas ugonobi. Prav tako si bodo sateliti in notranji sovražniki našega naroda skupno s fašistično zverjo prizadevali zastaviti nam pot v izvajanju naših največjih idealov, ki so se rodili v tej težki in krvavi borbi. Toda to, da smo se mi zbrali danes na tem večeru, kot zaključek šolske dobe, to, da naša vojska skozi težke in krvave borbe - ni bila nikdar premagana - kaj še le uničena, nam daje dovolj jasno perspektivo: zmaga bo gotovo naša!

Imeli bomo, kot sem dejal v naši deželi, še težkih bojev z notranjim sovražnikom. Nemški fašizem si prizadeva zbrati vse tisto, kar je najreakcionarnejše v naši deželi. Paveličevi ustaški četniki Nedića in Draže Mihajlovića, vse to se je združilo z Nemci v enotno fronto proti nam. Toda to nas ne bo oviralo na naši poti k zmagi. A vi, kot ste bili v dosedanjih borbah neusmiljeni napram vsem sovražnikom, ostanite tudi v bodoče neusmiljeni napram vsem onim, ki se postavljajo na pot tej veliki osvobodilni borbi, kot je ni bilo v zgodovini našega naroda.

Četniki Draže Mihajlovića, s svojimi pokrovitelji v inozemstvu, z onim nesrečnikom, ki se imenuje kralj, poskušajo - navkljub temu, da je jasno, kakšno vlogo so igrali do sedaj - vnesti zmeđo v naše vrste, zanesti zmoto v inozemstvo. Dolgo smo morali ne samo razbijati sovražnikove bunkerje, ne samo osvajati prehode preko planinskih rek, marveč tudi prebijati čvrst oklep, kije bil zgrajen okoli meja naše domovine, okoli meja

Jugoslavije. Ta oklep je preprečeval, da bi resnica o naši borbi prodrla v mednarodno areno. Kot smo razbili bunkerje in osvobodili naša mesta, tako smo prebili tudi ta oklep – resnica o naši domovini je vdrila kot hudournik v mednarodno areno, pred pošteno svetovno javnost.

Danes ves svet ve, kdo se je boril v Jugoslaviji. Pozna naše žrtve in naša junaštva, ki jim ni primere v zgodovini našega naroda. Ves napredni svet je ponosen na našo borbo. Naša borba v Jugoslaviji je postala simbol borbe, osvobodilnega boja, vseh tlačanih narodov Evrope. In to je ono kar nas napaja s ponosom – mi smo vojaki, komandirji in komandanti slavne Narodno-osvobodilne vojske Jugoslavije! Bodite ponosni, tovariši, na ta ugled, ki ste si ga pridobili, v vrstah naše Narodno-osvobodilne vojske.

Resnica o nas je prodrla v svet in bo dokončno onemogočila vse spletke, ki se pletejo v inozemstvu, da bi onemogočile, da pobereмо plodove borbe mi, ki smo to borbo vodili. Te spletke ne bodo uspele zato, ker naš narod z rokami svojih najboljših sinov krepko drži orožje, ki ga je izvojeval s svojo krvjo. Ne bodo uspele zato, ker poštenu napredni sloji delavcev, kmetov in inteligence v mednarodnem svetu že danes vedo za našo borbo, vedo, da smo mi doprinesli mnogo, mnogo za končno zmago nad fašističnimi zvermi, nad fašističnimi imperialističnimi osvajalci. In prav to, da smo si mi pred vsem svetom pridobili glas resnične narodne vojske, da smo oprali madež z lica našega naroda, da smo izprali ono sramoto, ki je zadela narode Jugoslavije aprila 1941. leta – vse to, nam omogoča in nalaga dolžnost, da pred vsem svetom in našim narodom dokažemo še več kot smo dokazali do sedaj, da je bilo zaupanje, ki ga danes uživamo, zares zasluženno in upravičeno.

Socialna vsebina

NAŠE NARODNO OSVOBODILNE VOJSKE SE
IZRAŽA TUDI V ODNOSU DO CIVILNEGA PREBIVALSTVA!

Korak v XX. stoletje pomeni korak k revolucionarnemu ustvarjanju novega življenja, k nujnosti splošnega napredka človeške družbe. Mejniki obeh tisočletij je mejnik starega in novega sveta, zasajen v znamenju neizprosne borbe, borbe orožja in duhov. V tem boju se uresničuje napoved o izkoreninjenju in uničenju vsega, kar je služilo trdnosti prejšnjega časa in njegovega reda ter zagovornikov. Stari vojski, orodju v rokah peščice narodnih zajedalcev, stoji nasproti in jo zmago-slavno bije novorojena, v srditih preizkušnjah poslednega odločilnega boja prekaljena armada, armada borcev za osvoboditev dosedaj tlačanih in izmозgavanih delovnih množic, za dosega njihovih pravic in materialnih dobrin. Ljudstvo s svoje iz partizanskih gibanj porojeno vojsko, zmaguje nad svojimi nasilniki v stoletjih zatiranja.

Če se naša vojska temeljno razlikuje od propadajočih buržuaznih armad prav po svoji ljudski vsebini, potem pride ta razlika zlasti do izraza v tesni povezanosti in bratski ljubezni, ki jo gojita naš vojak in civilno prebivalstvo drug do drugega.

Ni čuda, če je doslej ustraховano ljudstvo z gnevom in mržnjo gledalo v vojaku tirana, ne pa zasčitnika. Vendar je bilo primorano pošiljati svoje sinove v vrste tiranov in s tem zasajati bajoneta v lastna prsa. Postopek grofov nad svojimi tlačani je bil simbol in vzgled buržuaznemu vojaku. P. vsod spremljan od mrkih pogledov nemoč-

nega in nezaščitenega trpina, je izvajal nasilja, kradel tistim, ki so jih že itak bogate pijavke oropale plodov njihovega dela, premoženja in enakopravnosti v družab. življenju. V svojem besu so te bande na ukaz velemeščanskih gizdalinskih oficirjev požigale borne kmečke domove, zatrle vsak poskus izkoriščanega delavca, da si osvoji ukradene plodove svojega dela. Mrtva trupla svobodeželnih delavcev na barikadah industrijskih mest so nam pričala in nam še danes pričajo, kako gorostasne so laži narodnih parazitov o potrebi in namenu vojske za obrambo domovine, naroda. S temi frazami so pač hoteli prikriti resnico. Ni namreč mogoče reči svojemu hlapcu: "Pošlji mi pod orožje sina, da me bo varoval pred tvojo pestjo!" Kdo bi v tej vojski našel trohico tistega, kar bi navezalo nanje simpatije, ljubezen prebivalstva?

In mi? Kdo od nas še ni občutil toplega pozdrava in pristrčnega zadovoljstva ob snidenju s poštenim Slovencem, Slovenko? Kdo od nas borcev še ni zaznal globokega zaupanja in nade v zmago naše pravičnosti, ki žarita iz oči slovenske narodno čutečega moža, ženo, dekleta ob pogledu na partizana, stvarnika njihovih in svojih dolgoletnih želja in ciljev dolgoletnega prizadevanja. Da, s spoštovanjem, občudovanjem in izrazom popolne predanosti in zaupanja gleda danes slovenski človek na svojega narodnega vojaka, zaščitnika in junaka, ki se za blagor in srečno bodočnost odreče udobju in stavi na žrtvenik svobode vse kar ima, tudi svoje življenje.

Globoka in pravična vsebina našega boja, velikodušnost, predanost stvari naroda ter s tem nujno zvezana poštenost, ki dajejo partizanu neprecenljivo vrednost, dalje, ponašanje partizana, katero pomeni nujnost gornjih dejstev, vse to je ustvarilo tisti pravilni odnos, nerazdružljivo

vez, med prebivalstvom in našo vojsko. In prav ta vez je eden najmočnejših temeljev Narodnoosvobodilne armade, je jamstvo za neuničljivost in nepremagljivost ljudskih vojsk, zato pa tudi jamstvo za uresničenje njihovih ciljev.

Tovariši partizani! Naša vest nam narekuje, da vse te lastnosti, ki odlikujejo našo vojsko, ki ji dajejo značaj edinstvenosti in neizpodbitne trdnosti še poglobimo. Popraviti in prenehati moramo z vsemi napakami, ki so morda kdaj zasenčile tako svetli zunanji obzor naše armade. Ne smemo se zadovoljiti samo s svetlo vsebino in poštenim namenom. Te dobre lastnosti morajo priti tudi do zunanjega izraza, ki prav tako predstavlja veličino naše vojske kot celote in posameznikov.

Zavedajmo se, kako svest si je sovražnik, da je tesna povezanost naše vojske osnova obstanka. Zato išče v svojem boju proti nam dokazov, s katerimi bi hotel prikazati našo vojake kot sovražnike ljudstva in s tem zrahljati ti tesne vezi. Ne dajmo jim prilike, da bi na račun ene pgreške razvili protinašo propagando in s tem morda preslepili kaknega neprekaljenega, nepoučenega Slovenca. Vsak človek nam je dragocen.

Ko stopiš med ljudstvo, dokaži, da se zaveš kaj si in kaj nosiš v sebi. Dokaži s svojim vedenjem, da si res zvest sin slovenskega očeta in slovenske matere, zaščitnik svojega naroda, borec za njegovo stvar, poštenjak do skrajnosti. Dokaži, da se tudi na zunaj temeljno razlikuješ od fašističnega vojaka. Prijaznost, prisrčnost, poštenost, prikupljivost, morajo biti lastnost, ki odlikujejo partizana!

(Vasja, politkom. divizije)

—oOo—

ŽIVELI PARTIZANI, ORGANIZATORJI BREZOBZIRNEGA UNIČEVANJA SMRTNIH SOVRAŽNIKOV NAŠIH NARODOV, HITLERJEVSKIH ZAVOJEVALCEV IN BELOGARDISTIČNIH IZRODKOV

MINERJA

Trideset neslišnih senc se plazi preko spolske senožeti. Tema je, da komaj razločiš pošastne postave, ki tik drug za drugim pritajeno sope izginjajo v brezizrazno noč. To smo mi, minerji. Težka bremena na hrbtih nas spreminjajo v pravljicične bitja. Od časa do časa se kolona trenotek ustavi, potem zopet nadaljuje težavno pot. Gredoč zremo v gluho noč. Globoko pod nami mežika nekaj lučk. Krog nas vlada pošastna tišina. Previdno se spuščamo v dolino. Že se približujemo cesti, ko kolona spet nenadoma obstane. Od nekje se začuje brnenje avtomobila, najprej tiho, glasneje. Dva bleščeča snopa tipata po cesti. Za hip nas njih luč obsije in že šine švabski voz rjove mimo nas in zgine v noč. Spet zavlada smrtna tišina.

Luči pod nami so ugasnile. Previdno smo se spustili drug za drugim na cesto. Držeč v rokah puške pripravljene na strel, smo stekli preko nje do steze, po kateri smo spet neslišno nadaljevali svojo nočno pot. Še nekaj trenotkov in skoraj bomo na cilju. Toda stoj! Dve žarki luči osvetlita pokrajino okrog postaje. Nemi obstanemo. Sekunda, dve in luč spet ugasne. Oddahnemo se in hitro naprej preko ceste, katero je že pregledala naša izvidnica. Še nekaj korakov in že smo na tiru. Glas naših korakov se izgublja v šumu reke. Že sem sredi mostu. Hitro snamem nahrbtnik in dvajset kilogramov ekrazita zgine v dolgih rokah tovariša Dreje, ki spretno nalaga raztreljivo pod obok mostu. Vse gre po bliskovito, tako da sam ne vem kdaj smo spet vsi zbrani na cesti.

Hrbti, rešeni bremen, so nam vzravnani, noge lahke, ko hitimo preko ceste v breg. Nihče se ne ozira nazaj. Noč je temnejša kot kdajkoli. Kamenje z glasnim šumom pada v dolino. Toda kdo se zmeni za to. Priti moramo na varno iz sovražnikovega območja. Obstanemo. Srce mi divje bije. Oči vseh so uprte v tenko lučko globoko sredi temne gmote. Tedaj nenadoma plane iz te lučke visok žareč plamen in strahovit grom pratrese vso okolico. Samo trenutek - nato spet grobna tišina. Toda mi dobro vemo, da se zdaj, zdaj oglase drugačni glasovi. Nismo se motili. Jarka luč reflektorja šine v temno ozračje in kakor tipalka tiplje in išče po okolici. Mi se hitro umikamo proti vrhu. Luč pa se nam neprestano bliža, neprestano nas zasleduje. Ali so nas morda odkrili? Strojnice od kolo-dvora lajajo kot stekli psi. Hitro naprej, naprej! Že smo na vrhu, že na varnem. Daleč tam spodaj pa še vedno rogljajo strojnice. In njim se pridružujejo še metalci min. Le kam streljajo?

Zadovoljni nad uspelo akcijo nadaljujemo pot v mlado jutro. (Anton, divizijska četa)

ZAKAJ? *se borimo?*

V stari Jugoslaviji smo vsi čutili trdi kapitalistični sistem izkoriščevalcev, ki je naše ljudstvo GOSPODARSKO upropaščal. V rokah peščice ljudi je bila več ko polovica plodne zemlje, vse tovarne in obrati. Ves dobiček se je stekal po spretno izpeljanih kanalih v nenasitno blagajno zajedelske gospode, ki je odločala o žitju in bitju našega ljudstva.

Ta mogočna finančna klika je imela glavno besedo pri reševanju narodnega vprašanja. Srbska vladajoča gospoda je hotela posrbiti vse narode Jugoslavije in se pri tem posluževala vseh sredstev, ki so ji bile na razpolago.

O kaki POLITIČNI enakopravnosti ni bilo govora. Vsa važna ministerstva, odločujoča mesta v vojski, vsa mesta v zunanji politiki so bila domena belgrajske kapitalistične gospode.

Tudi v KULTURNEM oziru ni bilo prave svobode. V ustavi je bil naprimer slovenski jezik priznan kot uradni jezik, v resnici pa se to ni izvajalo. Kulturnejši narodi naj v svoji rasti počakajo manj kulturne, je bilo glavno vodilo velikojugoslovenski gospodi.

Stara Jugoslavija je bila za vse narode velika ječa, kjer so bili posamezni narodi tesno uklenjeni, tako, da se niso mogli svobodno razvijati, temveč so morali vse svoje najboljše sile usmeriti v borbo za svoj narodni obstoj in priznanje v svetu. O kaki socialni pravičnosti tlačanih in zatiranih narodov pa sploh ni bilo govora.

Vse te neenakosti, krivice in izkoriščanja so

bile glavni vzrok razsula stare in trhle Jugoslavije.

Komunistična partija Jugoslavije, ki je dolga desetletja opozarjala ljudstvo na vse te krivice s strani kapitalistične buržvazije, je bila neusmiljeno preganjana ter prisiljena zato delovati ilegalno, se je zavedela velike odgovornosti pred svojim narodom. Pozvala je vse rodoljube Jugoslovanskih narodov neglede na politično, versko in narodno pripadnost na skupni boj proti italijanskemu in nemškemu fašističnemu imperilizmu, ki je hotel podjarmiti jugoslovanske narode in narode Evrope sploh. Temu pozivu so se odzvali vsi pošteno misleči, posebno tiste plasti ljudstva, ki so pod pritiskom izkoriščevalske nazadnjaške bande, bili najbolj izkoriščani. Združili so se v močno Osvobodilno fronto s KP na čelu, ki si je nadela velike naloge: da vse te neenakosti, krivice in izkoriščanja odpravi, da narodu pribori osebno, narodno in socialno svobodo.

Borba je v najkrajšem času dobila VSE NARODEN in množičen značaj. V tej borbi proti narodnem in socialnem zaslužnevanju se odražajo vse težnje in potrebe najširših plasti jugoslovanskih narodov, ki si hočejo priboriti svoje osnovne človeške pravice, kot je to uspelo zatiranemu ruskemu ljudstvu v letu 1917.

Vsi se borimo za pravo enakopravnost, ki slovi na bratstvu, enakosti, svobodi, časti, tovarištvu. V tej borbi ni med narodi razlike, ni ne vladajočega, ne gospodujočega naroda, kakor je to bilo v stari Jugoslaviji.

Borimo se za ideale in plodove Velike Oktobrske revolucije, za državo, kjer bo imel oblast delavec in kmet, kjer ne bo zatiranja naroda po narodu, razreda po razredu, človeka po človeku, kjer bomo vsi imeli iste pravice, iste dolžnosti.

Borimo se za novo demokratično družbo, novo Jugoslavijo, ki bo slonela na medsebojnem zaupanju, sodelovanju in pozitivnem delu.

Borimo se za uresničenje stoletnih sanj naših kulturnih velikanov: Preširna, Levstika, Cankarja - za federativno urejeno Jugoslavijo: od Trsta do Črnega morja in Soluna.

Borimo se s svojo slavno partizansko Narodno osvobodilno vojsko, ki je preostala najtrše in zmagovite preizkušnje v dve in pol letni borbi z okupatorjem, z notranjo izdajalsko kliko.

Borimo se in borili se bomo do končne zmage! Čim težje bodo preskušnje, tem večja bo naša moč, tem odločnejši bomo izšli iz boja!

Tlačene plasti ljudstva so se vzdignile ter prvič v svoji zgodovini prevzemajo usodo v svoje roke. V teh dneh se je sestala na osvobojenem ozemlju prva in prava narodna vlada osvoboditve Jugoslavije, pod vodstvom narodnega junaka maršala tovariša TITA, ki si je namah pridobila zaupanje vseh jugoslovanskih narodov ter uživa velik ugled in priznanje vseh zaveznikov. Sestal se je tudi I. demokratični Vrhovni Zakonodajni Odbor, ki vrši naloge parlamenta; osebe, ki sestavljajo vlado in parlament so dovoljno jamstvo, da politika bodoče Jugoslavije ne bo krenila s poti, katero so ji začrtali borci Narodne - osvobodilne vojske.

Vir, propagandni odsek

---ooOoo---

Zatrli vse ste, ne zatrete klice,
ki ga ima na svojo mater dete,
in pesmi ne, ki v naših bojih pete
nam vnemajo plamen srca in lica.

Al. Gradnik

Iz mojega dnevnika

Nenadno je prišlo povelje: "Odhod!" Iz gorske vasice smo se po strmem bregu povzpeli na višino okrog 1200 m in v trdi noči dosegli kraj, kjer je bival naš bataljon. Po veselem pozdravu s tovariši in kratkem odmoru smo krenili po gorski stezi dalje do planine, kjer nas je čakala druga naša edinica.

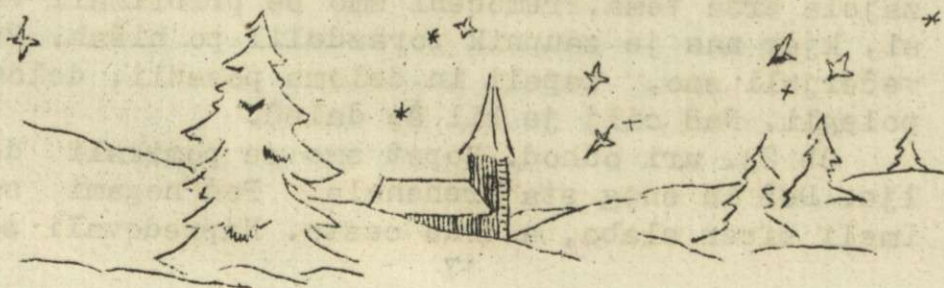
Sede ob ognjih smo se pogovarjali o borbah zadnjih dni. Zapeli smo nekaj "naših" in poslušali radijska poročila. Povečerji smo plegli po slami. Dež in sneg sta nam pela uspavanko. Straže so skrbele, da nas sovražnik, ki ni bil daleč, ne bi presenetil. Požarni pa so prilagali poleno za polenom na preprosta ognjišča...

Klic - močnik - nas je postavil na noge. Po zajtrku se nam je predstavil novi komandant brigade - postaven Bosanec - ki nam je prinesel pozdrave bratske, junaške Proletarske brigade. Povedal nam je nekaj svojih doživljajev iz borb. Čas do kosila nam je hitro potekal ob predavanjih in razgovorih o političnem in vojaškem položaju. Po kosilu je zapela harmonika in se oglasila pesem. Dež in sneg sta se borila z vetrom. Ob nastopu mraka je bila naša dolga kolona že spet na potu. Gorske steze - veter - sneg - dež... Kmalu nas je zajela črna tema. Premočeni smo se približali vasi, kjer nas je zaupnik porazdelil po hišah. Povečerjali smo, zapeli in deloma posedli, deloma plegli. Naš cilj je bil še daleč.

Ob 23. uri odhod. Zopet smo se pomikali dalje. Dež in sneg sta prenehala. Pod nogami smo imeli sicer slabo, a trdo cesto. Napredovali smo

hitro. Telefon od moža do moža nam narekuje strogo tišino. Razumeli smo. Sedaj bo šlo zares. Zanesljiva vodnika sta nas varno vodila skozi temo po strmi soteski ob naraslem potoku. Sem in tja kak padec, rahel šepet, za čas pretrgana zveza in bili smo na kritičnem mestu. Kot mračne sence smo prekoračili nevarno mesto. "Pa smo ga spet preslepili, sovražnika!" smo se oddahnili na drugi strani. Pot se je vzpenjala v vilugah vedno višje in višje. Zdaj pa zdaj smo zavili na spolske steze, pa se zopet vrnili na pot. V malem naselju na strmem bregu kratek oddih, nato smo zopet skrivali hrčte. Nahrbtniki, orožje in strelivo so postajali vedno težji. Zgodnje jutro. Oglasil se je spanec a moramo dalje. Premagali smo strmine in prišli na planoto. "Še dobre pol ure" se oglasi tovariš. Zopet se poženemo, po ravnini je šlo lažje. Nedaleč zagledamo v snegu prijazno vasico. Prični vaščani so že opravljali svoja jutranja dela. Zadovoljni, da je naš cilj tako blizu, smo veselo stopali dalje po brezgi južnega snega.

Ob vstopu v vas smo vaščane opozorili s pesmijo nase. Prebivalci so nas prijazno sprejeli, četudi smo vstopili v premočenih, blatnih čevljih. Povabili so nas na tople peči, da se ogrejemo in osušimo. Ponudilo so nam ponekod mleka in žgancev, drugod pa ječmenove kave in kruha. Straže in patrole so zavzele določena mesta. Kuharji so zanimali ognje pod kotli. Dan je bil določen za od-

počitek. Po okrepčilu smo se podali k zasluženemu počitku na hleve in senike.

Naslednjega dne se je pričelo običajno logorsko delo: čiščenje orožja in obleke, pranje perila, predavanja. Bil je dan pred Božičem, zvečer - Sveti večer. Opazili smo živahno gibanje deklet po vasi. Nabirale so za nas božična darila. Težko opravilo v težkih časih a vendar uspešno. Vse za naše partizane! Zvečer ob 6 se nas je precejšnje število udeležilo naše "polnočnice". Večerja, nato pa so nas prijazne tovarišice odvedle po hišah, kjer smo bili ya večer gostje dobrih somišljenikov. Vsak izmed nas je dobil za praznike priboljšek, vrečice z okusno vsebino: kos kruha ali potice, košček masla ali klobase, pecivo, sveže in suho sadje, cigarete in pa listič z božičnimi voščili darovalk. Med petjem, pripovedovanjem dogodkov iz fronte in zaledja nam je čas hitro potekal. Misli so nam uhajale na domove med svojce, ki v težkih razmerah tudi mislijo na nas.

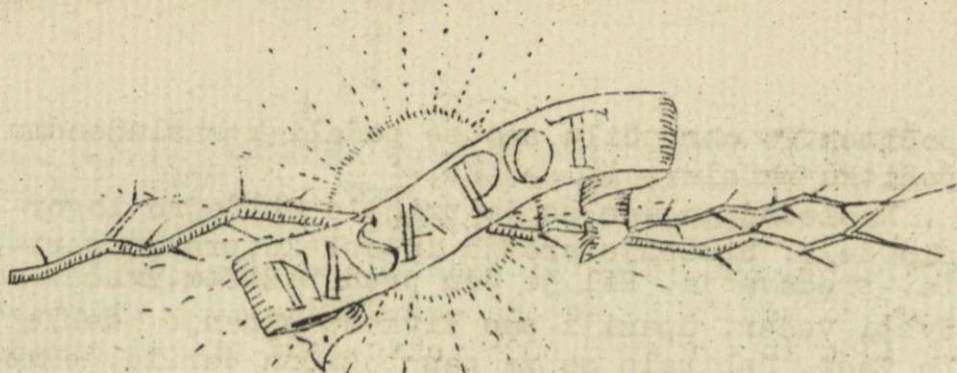
Treba je bilo k počitku. S toplo zahvalo za darove in gostoljubje smo se poslovili z željo, da bi nam vsem zasijala svoboda in nastopil "Mir ljudem na zemlji!"

(Jože, stat. odsek divizije)

Močan si, o slovenski narod! Tisoč in petsto let krvaviš, izkrvavel nisi! Narod mehkuznik bi duše izdihnil - ti pa tisočkrat ranjen, v trpljenju utrjen, komaj zmaješ z rameni pod težko sovražno pestjo.

(Ivan Cankar)

ŽIVELI NAŠI OFICIRJI, HRBTENICA NAŠE NO VOJSKE!

Težka je pot, katero si je izbral narod.

Tedaj, ko je toliko opevana, toliko slavljen in od preobilja omamljena velikojugoslovenska gospoda ob prvem sovražnem navalu izgubila ravnovesje ter hitro pospravila na varno svoje zakladnice, sama pa se potuhnila v varno zavetje, je narod ostal sam. Sprva osupnjen nad tem, da so njih vodniki in vodiči tako hitro našli pot do fašističnih in nacističnih opred, pot v Rim in Berlin, je spoznal vso bednost in umazanost starih političnih strank. Ni čuda, da so se vsi poštene Slovenci odzvali pozivu Komunistične partije, ki se je že desetletja preje borila proti skorumpiranemu staremu svetu in bila zato preganjana kot divja zver. Zavečajoč se velikanske odgovornosti pred narodom in svetom je pozvala vse poštene Slovence ne glede na njih politično prepričanje ter osnovala Osvobodilno fronto. S tem je popeljala narod hlapcev Jernejev na težko pot borbe, da si sam pribori svoje teptane in opljuvane pravice. Zmagoslavna jz bila ta borba. In če pomislimo, da se je ta borba pričela z golimi rokami, da je orožje s katerim je bilo treba potolči sovražnika bilo v okupatorjevih rokah, vidimo kako veliko delo je bilo storjeno. Danes zadržujejo naše armade 30 nemških divizij, katere vsled svoje nemoči divjajo in se v divjem srdu znašajo nad nedolžnim prebivalstvom. Danes občuduje ves svet junaštvo partizanov, ki so tako rekoč iz nič

iz nič. ustvarili urejeno in najmodernejše opremljene armade, ki zadajajo sovražniku smrtne udarce medtem ko naša moč raste iz dneva v dan.

Odkod je vzel naš mali narod tolikih moči, da je zmogel to veliko pot, ki je edinstvena v preteklosti ter ga uvrstil med prve borce za osnovne človeške pravice? Velika ljubezen do svojega naroda in ljubezen do velikega bratskega slovenskega ruskega naroda, ki je kot zvezda vodnice pokazal kako je treba priporiti pravice tlačanemu, izkoriščanemu ljudstvu. "Z uklonjenimi hrbti si ni mogoče priporiti svobode" je dejal naš veliki učitelj, tovariš Stalin.

Vendar nas uspehi ne omanljajo. Kajti mračni nazadnjaški elementi so še vedno na svojem proti narodnem delu. Na pot nan še vedno stavljajo najogabnejše ovire, prepreke in podtikanja, da bi zavrnili vsaj za trenutek veliko ljudsko vstajo. Njih sovraštvo do vsega kar je ljudskega ne pozna neja. Z geslom protikomunističnega boja in s svetohlinskimi frazami skušajo po načrtu nacističnih zverí zancititi bratomorno klanje in s tem uničiti slovenski in slovanski svet. Ta izdajalska sodrga, ki ji ni nič sveto razen dobiček, misli, da si bo na ta način pridobila iz rok ljudstva njegove z žrtvami pridobljene plodove. Kako kruto se vara! Mi, ki neomajno zaupamo svojemu narodu, ki neomajno zaupamo Komunistični Partiji, katere je v punktu vsega delavnega človeka pokazala toliko zrelosti, požrtvovalnosti in dalekovidnosti, ki zaupamo v našo bratsko veliko Sovjetsko zvezo, ki zaupamo tudi v dano besedo Anglo-Amerikancev, vemo, da si priborjenih pravic ne damo vzeti. Zato nam je porok Rdeča Armada, zato nam je porok v borbah prekaljena Narodna osvobodilna vojska, zato nam je porok naša Komunistična Partija.

Težka je bila pot in strma. Skoro bomo na

ilju. Pred nami žari soj sonca v vsem svojem
znagoslavnem sijaju.

Sem in tje se še potika v deželi okupator. Še
tu služijo izdajalske belogardistične nacistične
prode ter dvigajo roke k bratomornemu klanju. Po
močno utrjenih mestih zločinski jažirodoljubi s
silno gonijo mlačneše in omahljivce v protinarod-
ni boj. Toda vse bliže prihaja čas končnega obra-
čuna, ki ga bo moral dati vsakdo: otrok in starec
belarab in kmet, gospod in siromak. Kajti narod
dobro ve kdo je na tej kdo na oni strani, kdo na
strani ljudstva kdo na strani sovražnika. Samo 2
poti sta nogoči. Srednje ni, je ne more biti. "Ne
porak, ne mrzel, te bom izpljunil iz svojih ust"
pravi pregovor. Prav tako bo narod izločil iz svo-
je srede vse kar ni zdravega, klenega. Ta čas ni
eč daleč. Bližamo se k koncu svoje znagoslavne
poti.

(Mirko, divizijska tehnika)

TOLMIN

Ob nogah Krnu, Kuku in Škrbini,
se lesketajo v soncu rjavi krovi;
na eno stran Tolminke so bregovi,
na drugi Soča teče po ravnini.

Kne so sezidani na desetini...
kje so Gradu in Dvoru zdaj zidovi,
gastaldi, valpti, davkarji surovi
Manzani, Attensi in Coronini?

Ostal je rod, ki jih redil je z žulji,
ostali Munih bo in Kobali,
Lahajnarji, Gradniki in Kragulji

O punterji so dobro, dobro znali:
kdor za svobodo in svoj rod umira
gradovc vse in ječe vse podira
(A. Gradnik)

V partizane

Ob vznožju očaka Matajurja se stiska mala vasica. Mila mi je in draga, kajti v njej je teklo moje življenje v ravni hišici, kjer sta se očka in mamica trudila, da preživita številno družino. In komaj sem se dobro zavedel, sem že stopil med brezštevilno vrsto delavcev-trpinov, da si prislužim svoj košček kruha. Leta so minevala, življenje je bilo vedno trše, kajti fašistični imperialistični stroj je tirjal vedno več. Požirel je posestva, kupoval duše, jemal ljudi. In prišel je čas, ko je pričel temati že najmlajše, da jih pošlje daleč od doma krvavet za gospodarja tujca.

Nekega mrzlega januarskega večera sem se trudil vračal z dela. Za menoj so hrumeli avtomobili polni mladih še nedoraslih fantov. Nekaj me je spreletelo. V meni je, Bog ve odkod, zrastel odpor in upor: "Ne, ne bom se boril za tujca, ne bom se boril pro i lastnim bratom!"

Zamišljen sem sedel doma za mizo. Srce mi je nemirno utripalo v mislih na prihodnji dan, ko pridejo Lahoni morda tudi po mene.

Tiho se odpro vrata, v hišo stopi prijatelj Slavko in me molče povabi s seboj. Stopim za njim v mraz in noč mimo sosedove hiše v hlev. V motnem siju svetilke zagledam, pol prestrašen, pol osupnjen, zastavne postave partizanov. Bila je patrola, med njimi moj tovariš Stjenka. Kri v žilah mi je burno uderjala, ko sem prvikrat pozdravljal te "bandite in krvoloke." Razvil se je pogovor. Stjenka mi je pravil vesele in žalostne iz partizanskega življenja. Razložil mi je v nekaj besedah smisel partizanske borbe in mi končno rekel:

"Hej, in ti boš kar Lahe počakal, kaj ne!"

Molčal sem, v duši me je stiskalo. Stjenka pa je zopet povzel:

"Poslušaj, zdaj je še čas. Že jutri te lahko pobero Lahi. In potem, hajd na fronto morda prav v Rusijo, da se tam boriš in morda padeš. Odloči se! Bolje je tisočkrat umreti za domovino, kot pa živeti za tujca!"

Vedno bolj mi je ugajala njegova odločnost. Pozabil sem na očeta, mater, na sestrice in brate. Mislil sem na jutrajšnji dan, na Laho. Skočil sem in se odločil: "Z vami grem". Splazil sem se nazaj v hišo. Vsi so že spali. Kot tat sem pobral nekaj hrane, nekaj obleke. Pri vratih še enkrat objamem vso hišo, potem hiter obrat v noč - med partizane.

Drugi dan smo opazovali skozi špranje senika v katerem smo prenočili, kako ženejo Lahi naše fante, ki se niso pravočasno poskrili, kot živino v klavnico. Kar dušilo nas je od gneva. Da bi jih le mogli rešiti! Toda Lahov je bilo več kot do setkrat več. Vendar malo maščevanja smo hoteli in patrola je sklenila, da napade prve Laho, ki jih sreča.

Mrak je zajel dolino ob Soči, ko smo se pripravili na pot. Kar zapazimo tri oficirje v spremstvu deklet, ki prihajajo od kakih petsto metrov oddaljene vojašnice. Takoj smo odločeni. Poskrrijemo se v bližini ceste in jih pustimo mimo, kajti vedeli smo, da se kmalu vrnejo sami. Res se nismo varali. Ni minilo pol ure, ko se iz teme začujejo brbljavi glasovi. Tesno mi je pri srcu, ker to bo moja prva borba. Velno glasnejši postajajo glasovi. Tik pred nami se izluščijo tri postave, brezkrbno se pogovarjajo o ribelih.

Strel! eden - dva - pet. "Aiuto mamma mia!" - topot bežečih. Nato smrtna tišina. Hitro skočimo na cesto, kjer leži na tleh negibna postava. Toda razočarani smo. Lah je brez orožja. Snamem mu

plašč in brž v noč. Skrajni čas je že. Kajti za nami se oglase stronice in puške kot da smo na fronti. Mimo ušes sikajo kroglice, da mi zastaja kri. Ko pa vidim poleg sebe tovariše, ki se potihoma smejejo in zbijajo šale na račun ropota laškega crožja, mi zraste pogum in volja, da postanem tudi jaz tak kot so oni, da postanem res pravi partizan. Še pokajo puške, še lajajo strojnice v noč. Toda mi smo na varnem, ob bregu hčere planin, ki pa mi ni bila prav nič všeč, ko sem okušal nje ledeni hlad, bredoč njene mrzlez valove.

Na drugem bregu se je moj pogled vrnil k očaku Matajurju, ki si je umival svojo sivo glavo v žarkih pravkar vzšle lune. Zdi se mi, da je nagnil svojo sivo glavo. Zdi se mi, da se mi je nasmejal in mi pokimal.

"Zbogom Sivko moj" sem se poslovil od njega. "Zbogom in nasvidenje, ko bo prosto tvoje kraljestvo kletega tujca, ki oskrunja tvojo prelepo posest.

(Vanja, politkom. diviz. čete)

KAJ IN KAKO GOVORI SVET O NAS

Dne 26. decembra je londonski radio podal tendenski pregled člankov londonskega časopisja o Jugoslaviji in njeni borbi. Londonski časopisi pišejo o naši vojski in njenih uspehih kot enako vrednih zavezniškim na drugih frontah.

Še se spominja kdo od nas, kako so govorili o prvih naših partizanih pred dvema letoma, o naših prvih junakih, ki so pričeli z noži in vilami borbo za svobodo, borbo za narod, za človeka? Izkoriščevalska klika je takrat blatila te edinstvene borce z namenom, da razoroži in uspava uporne ljudske množice ter trdila, da je vsa borba proti moderno opremljenemu sovražniku nesmisel. In danes? O tem "nesmislu" govore vse radijske postaje, pišejo časopisi kot o najuspešnejši borbi današnjega časa. Ves svet priznava veličino in vzvišenost naše mogočne borbe, ki so jo hrabri borci Narodno osvobodilne vojske razvili iz gole borbene volje v strašni ognjeni plamen, ki žge sovraga, mu ne da nikjer miru ter mu povzroča neozdravljive rane. Da, za naše prve partizane nimamo besed, da bi mogli povdariti njih veličino. Gledati moramo nanje in njihovo delo s spoštovanjem ter obenem s ponosom, da je naš narod dal take sinove.

Neki zavezniški časopis trdi, da je Hitler s svojimi hordami o Božiču 1940 stal na ledeni plošči in imel edinega sovražnika - Anglijo. O Božiču

1941 se je moral boriti že proti dvema: Angliji sta se pridružila Sovjetska zveza in partizani. Ko se je pridružila o Božiču 1942 še Amerika, je Hitler že drsel po ledeni plošči. O Božiču 1943 pa je Hitler z vso svojo navlakó zdrknil, ker drži Narodno osvobodilna vojska, ki je zrastla iz partizanskih edinic, fronto enakovredno drugim. Jugoslovanski narodi so si s svojo neizprosno in junéško borbo priborili suverenost ter pravice, da si sami kujejo svojo bodočnost, si izbirajo svoje vodstvo in obliko vladavine. V tej borbi pa jim bodo zavezniki pomagali, kolikor bo mogoče. Dokaz, da naša vojska predstavlja silo-regulárno vojsko, je v dejstvu, da so navzoče pri Vrhovnem štabu NOV in POJ vojaške zavezniške misije.

Istega dne je govoril prof. Knežević po radiu ter temeljito razkrinkal vso Paveličevo in Nedičovo bando. Ti zločinci trdijo, da Titova vlada ni narodna, ker v vladi ni ne Srbov ne Hrvatov. Toda, pravi govornik, kateri in kakšni ljudje so v tej vladi? To so ljudje kot Ribar, ki je žrtvoval dva sinova v tej Osvobodilni borbi, Zečević, ki je pred dvema in pol letoma začel z delom za prebujenje srbskega naroda in ljudje kot Vladimir Nazor, največji današnji hrvatski pisatelj in cela vrsta drugih rodoljubov. Ne le, da so v Titovi vladi zastopane vse jugoslovanske narodnosti, zastopane so različne poštene politične struje. To so bistvene oblike Titove vlade, ki ji dajejo tisto pravo narodno lice, kakršnega so si jugoslovanski narodi želeli in šli zato v borbo.

Na drugi strani očitata Nedič in Pavelič, da so Titovi partizani komunisti. In če so, pravi govornik, jim moremo šteti to le v dobro, ter jih to še bolj odlikuje, saj se bore proti hitlerjanskemu okupatorju in izvršujejo tako svoje veliko poslanstvo.

A Nedič, Pavelič, Rupnik? Prav vseeno nam je, kaj ti mislijo o nas. Za nas so to ljudje preteklosti. Grozno je le to, da so s svojim podlim delom povzročili bratomorno klanje. Maršal Petain je bil od francoskega naroda proglašen za veleizdajalca vsled političnega sodelovanja s hitlerjanci. Zato ga bo narod sodil. Toda zločinstvo naših hitlerjanskih podreptnikov se s Petainovim sploh ne da primerjati - toliko je večje.

Tako govori svet o nas! Tako govori tisti svet ki nas pred dvema letoma ni poznal! Majhni ter skromni so bili naši začetki v temnih gozdovih, v nepreločenih grapah. A danes imamo pred seboj veličastno armado, plod nadčloveških naporov. Občuduje jo ves svet. Nje trda pest udarja neprestano po sovražniku, dokler ga ne stre.

(Saša, kulturnik XVIII brigade)

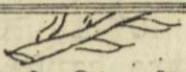
P O H V A L A

Štab XXXII. divizije NOV in POJ izreka pohvalo tovarišu PAVLOVIČU VELISAVU, komandirju 2. čete, I. bat. XVIII. brigade za hrabrost v boju proti utrjeni sovražnikovi postojanki Tolmin. Tov. Pavlovič je v družbi dveh tovarišev prvi naskočil bunker in priporil strojnico Bredo in jo takoj uporabil proti sovražniku. - Tovariš Pavlovič naj bo vzgled, kako se je treba boriti za narodno osvobodjenje!

ŽIVELI PARTIZANI, DOSLEDNI BORCI ZA NAŠO SVOBODO!

JOŽETU PLANINCU V SPOMIN

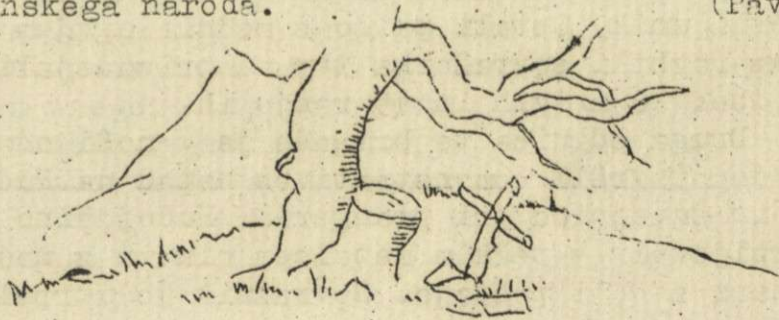
V torek 21. decembra 1943 si nas zapustil dragi Jože. Vest o tvoji smrti nas je ganila vse v dno srca.

Ko se je pričelo osvobodilno gibanje, si bil prvi med aktivisti OF. Nisi se ustrašil terorja okupatorja. Zavedal si se, da si bo slovenski narod samo z delom priboril svoje pravice. Najprej si delal v Ljubljani, ko pa si videl, da naša vojska potrebuje političnih delavcev, si šel v njo in se ji popolnoma posvetil. Postal si sekretar PK, ZKM za Primorsko. Delal si uspešno in vztrajno. Nisi se ustrašil zaprek. Tvoja volja je ojeklenela. Z vso vneto si se poprijel dela, ki ti ga je nalagala OF. Toda ko si v "Soški" brigadi pregledoval mladi kader, si postal žrtev nemskeške kroglice.

Tvoje telo bo strohnelo, toda tvoj duh nam bo ostal v vednem spominu. Pozna mladina se te bo spominjala in ti bo hvaležna za ves tvoj trud.

S svojim delom si nam pokazal kako je treba graditi, pokazal si mladini, da se ne sme strašiti žrtev. Svoje mlado življenje si žrtvoval na oltar zlate svobode, za lepšo in srečnejšo bodočnost slovenskega naroda.

(Pavle)

VOJAŠKO POROČILO

Edinice XXXII. divizije NOV in POJ so v mesecu decembru 1943 vodile ostre borbe z okupatorjem, ki je hotel oropati in požigati naše vasi tam od Bovca pa do St. Viške planote. Vodile so ofenzivne akcije proti okupatorskim postojankam ter komunikacijam. Naša mlada vojska je žela lepe uspehe a istočasno s svojimi žrtvami dokazala svojo borbenost in voljo zmagati nad sovražnikom za vsako ceno.

Tako je SNOB "Soška" v noči med 11. in 12. decembra porušila cesto pri Klužah ter cesto Bovec - Trbiž. Akcija je uspela tako, da bo cesta za nekaj mesecev neuporabna. Fašisti, ki so stržili cesto bodo po izlavan njihovega poročnika najstrožje kaznovani. Zveza z Nemčijo je na ta način prekinjena.

V noči od 14. na 15. dec. so edinice iste brigade izvršile sabotažno akcijo na telefonsko linijo Tolmin - Kobarid, podrli so 20 drogov, porazili žico in jo vrgli v Sočo.

17. dec. je sovražnik skušal prodirati iz Tolmina po vrhu hriba v smeri proti vasi Čadru, kjer je bila tudi naša bolnica. Naši so takoj zasedli odrejene polčžaje in sprejeli borbo. Ena naša zaseda je prišla Nemcem za hrbet in jim tako onemogočila umik. Ostali pa so z močnim ognjem popolnoma razbili sovražnika ter mu prizadejali težke izgube: 20 mrtvih in 15 ranjenih.

Druga edinica te brigade je v noči od 17. na 18. dec. izvršil demonstrativen napad na Hudojužino in čuvajnico pri prangerju. Hudojužino so obstreljevali s težkim metalcem min in z najmanj 4 minami zadeli postajo. Sovražnik je utrpel večje

Število ranjenih. Čuvajnico so napadli v jurišu, ker pa je bila močno utrjena so se morali umakniti, uspelo pa jim je zadati sovražniku težke izgube. Minerski vod je porušil železniški most nad Prangerjem in čuvajnico.

V isti noči so edinice XVII. brigade napadle postojanko v Koritnici, kjer se je nahajalo nad 50 bersaljerov. Borba je bila zelo trda, ker so se Italijani utrdili v vojašnici. Posebno so se odlikovali naši bombaši, ki so v jurišu zmetali bombe skozi okna in tako povzročili skoraj popolno razrušenje hiše ter ubili večje število vojakov ter oficirja.

Iste noči so vrgle v zrak zidani cestni most v dolžini 6 metrov pri Grahovem. Most je popolnoma porušen.

V noči od 18. na 19. dec. je edinica XVIII. brigade izvršila akcijo, ki po svojem obsegu in uspešnosti prekaša vse dosedanje. Napaden je bil rudnik v Rajblu, ki je proizvajal dnevno 600 do 700 ton cinka in svinca. Našim borcem je uspelo zavzeti rudnik ter popolnoma uničiti in razrušiti vse rudniške naprave kakor tudi kabine za razdeljevanje električnega toka z vsemi instrumenti, in dvema Diesel motorjema za rezerve. Ker so naši vrgli v zrak kondukturo za vodo, ki pelje k centrali, so prenehale delovati vse črpalke in je voda popolnoma zalila rudnik ter ga onespobila za vsako nadaljno uporabo. To dejanje je vzbudilo občudovanje in odobravanje med civilnim prebivalstvom in rudarji, ki so bili zaposleni v rudniku, saj je z njegovo onespobitvijo prizadejan hud udarec nemški vojni industriji, ki tako zelo potrebuje surovin, ki so potrebne za vojsko. Akcijo je vodil komandant Joško, ki jo je kljub težavnosti in zasneženi poti in močno zastraženim rudniškim objektom, izpeljal nad vse dobro.

22.dec. so edinice XVII.in XVIII.brigade vodile zmagovite borbe v okolici Nemškega Ruta in Granda. Sovražnik je prišel z večjimi silami ter skušal prodreti v vas. Naši borci so presenetili sovražnika z drznimi napadi in ga po več urni bitki pognali v beg. V smelem jurišu so ujeli 3 Nemce,med njimi podoficirja, pobili okoli 50 sovražnikov med njimi enega podoficirja, zaplenili precej pušk, 2 mitraljeza in več vojaške opreme. Sovražnik je pogrešal poleg mrtvih in ranjenih še 120 svojih vojakov.

V noči od 25.na 26.dec.so edinice XVIII.brigade napadle postojanke pri Oblokah in ob tej priliki zajele 7 bersaljerov, 1 mitraljez, mnogo municije ter 2 pištoli. Drzno akcijo je vodil iniciativni,izkušeni komandant tov.Sretan Djendije, absolvent oficirske šole pri Vrhovnem stabu NOVJ.

Naslednji dan je naša zaseda, ki je bila v bližini Logaršč, nagnala s svojimi strelji v paničen beg okrog 50 bersaljerov, ki so bili namenjeni na ropanje v Dočino.

Tovariši in tovarišice!

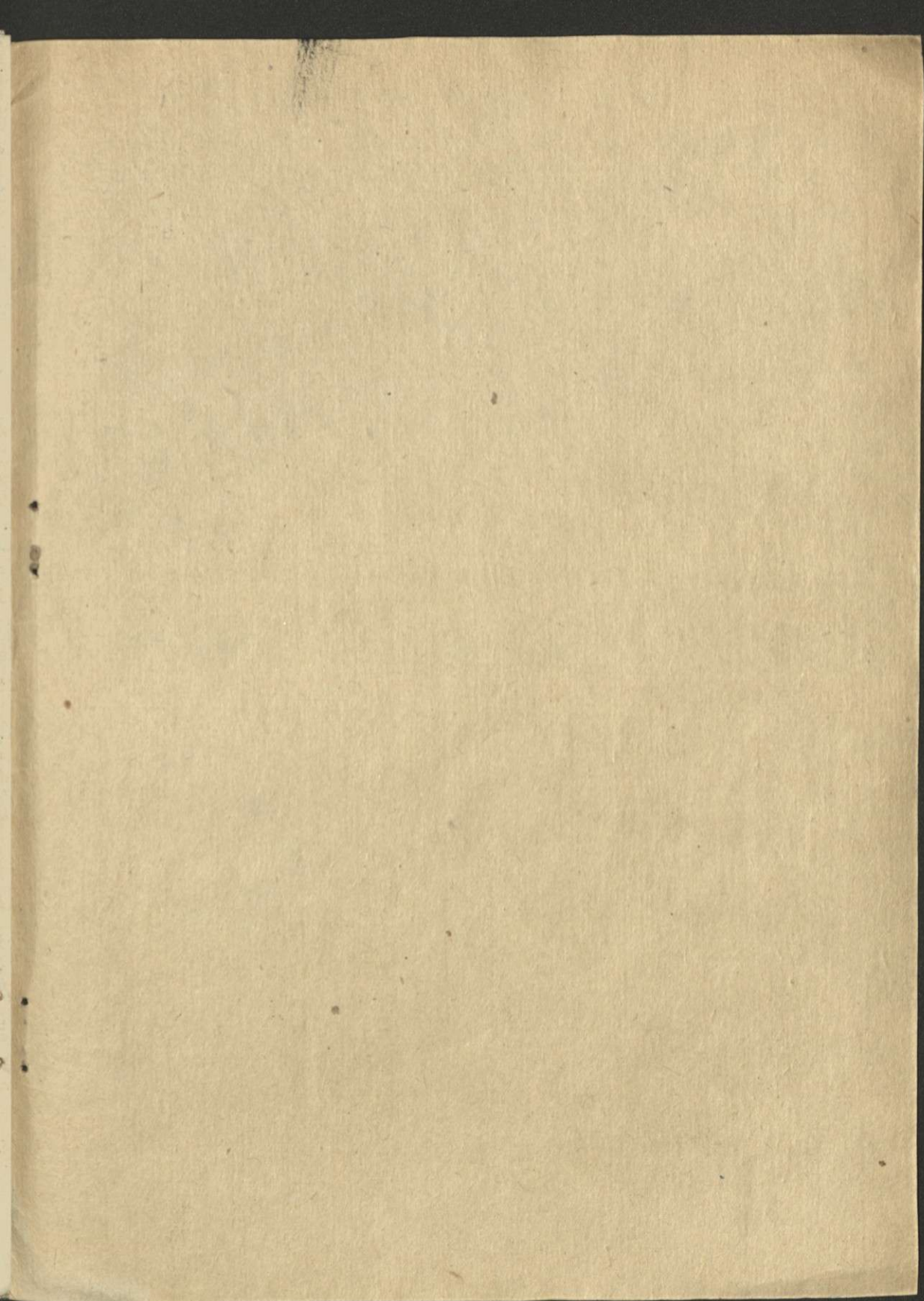
Kakor je naša borba dolžnost nas vseh, tako je tudi naše glasilo naša skupna zadeva.Kakor ne more posameznik izvojevati bitke,prav tako ne zmore posameznik sam spisati lista, ki bi povsem ustrezal svojemu namenu.

Zato vabimo vse k sodelovanju!Pišite o partizanskem življenju, o bojih, o življenju našega ljudstva. Pošiljajte nam pesmi in risbe.Ne izgovarjajte se, na ne znate pravilnega jezika,uredništvo bo popravilo vaše prispevke.

Pogumno na delo!

Uredništvo

Izdelala tehnika XXXII. divizije